

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

27.02.2025 Олы Кайбыч ав.

№ 75

«2025-2028 елларга Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы территориясендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» муниципаль программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы, «Экстремистик эшчәнлеккә каршы тору турында» 2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы, «Террорчылыкка каршы тору турында» 2006 елның 06 мартындагы 35-ФЗ номерлы, Россия Федерациясе Президентының 2023 елның 30 декабрдәге Пр-2610 номерлы карары белән расланган «Россия Федерациясендә террорчылык идеологиясенә каршы тору турында» 2025-2028 елларга комплекслы план нигезендә, һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданның экстремизмга һәм террорчылыкка каршы тору, аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәжәсен арттыру максатларында, Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР ИТӘ:**

1. «2025-2028 елларга Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау» муниципаль программасын кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://kaubici.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында» бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның гамәлдә булуы 2025 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла дип билгеләргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Житәкче

А.Н.Макаров

Кайбыч муниципаль районы
Башкарма комитетының
2025 елның 27 февралендәге
75 номерлы карарына
кушымта

**«2025-2028 елларга Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында
террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАсы**

**I. «2025-2028 елларга Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль
районында террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау»
муниципаль программасы паспорты**

Муниципаль программа исеме	«2025-2028 елларга Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» муниципаль программасы (алга таба - муниципаль программа)
Муниципаль программаны эшләү өчен нигез	«Террорчылыкка каршы тору турында» 2006 елның 06 мартындагы 35-ФЗ номерлы, «Экстремистик эшчәнлеккә каршы тору турында» 2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясе Президентының «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе турында» 2012 елның 19 декабрендәге 1666 Указы; 2009 нчы елның 05 октябрендә Россия Федерациясе Президенты тарафыннан расланган Россия Федерациясендә террорчылыкка каршы тору концепциясе; Россия Федерациясе Президенты тарафыннан расланган 2025 елга кадәр Россия Федерациясендә экстремизмга каршы тору стратегиясе; Россия Федерациясе Президенты тарафыннан расланган 2024-2024 елларга Россия Федерациясендә террорчылыкның идеологизмына каршы тору комплекслы планы, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Уставы.
Муниципаль заказчы (координатор) – муниципаль программаны җаваплы башкаручы	Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты
Муниципаль программаны эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты; Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында террорчылыкка каршы комиссия
Муниципаль программаны	Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында террорчылыкка каршы комиссия;

<p>үтәүчеләр</p>	<p>«Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегә» МКУ; Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлегә»; Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр сәясәте, физик культура һәм спорт эшләре буенча секторы. Мәгариф, мәдәният, спорт, яшьләр сәясәте өлкәсендә муниципаль оешмалар; «Татмедиа» АЖ филиалы - «Кайбыч таңнары» газетасы («Кайбицкие зори») (киләшү буенча); Авыл җирлекләре башлыклары (киләшү буенча); Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе (киләшү буенча); Россия Федераль куркынычсызлык хезмәте идарәсенә Яшел Үзән шәһәрендәге бүлегә (киләшү буенча); Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының КМРдагы социаль яклау бүлегә (киләшү буенча); Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының КМРда халыкны эш белән тәэмин итү үзәгә (киләшү буенча); «Кайбыч үзәк район хастаханәсе» ДАССУ (киләшү буенча); Дини, иҗтимагый, мәгариф һәм фәнни оешмалар (киләшү буенча)</p>
<p>Муниципаль программаның максаты</p>	<p>Террорчылык идеологиясен кабул итмәүнең традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләре һәм аны пропагандалауга тотрыклылык нигезендә Кайбыч муниципаль районы халкында формалаштыру, гражданның тормышы һәм тынычлыгы, экстремизм һәм террорчылык чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәжәсен күтәрү</p>
<p>Муниципаль программаның бурычлары</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыкны радикальләштерүнең алшартларын бетерү (гомуми профилактика). 2. Террорчылык идеологиясенә һәм неонацизм идеяләренә йогынтысы өчен аеруча зәгыйфь (адреслы профилактика) халык категорияләренә традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрен тәрбияләү.

	<p>3. Террорчылык Һәм неонацизм идеологиясе (индивидуаль профилактика) йогынтысына дучар булган затларга профилактик йогынты чараларының нәтижәлелеген арттыру.</p> <p>4. Террорчылык идеологиясеннән мәгълүмати киңлекне яклау: мәгълүмати киңлекне актуаль мәгълүмат, террорчылык идеологиясен кабул итми торган контрпропаганда Һәм башка материаллар белән тутыру.</p> <p>5. Профилактик эшне кадрлар Һәм методик яктан тәмин итү.</p> <p>6. Муниципаль берәмлек карамагындагы объектларның террорчылыктан сакланышын көчәйтү.</p>
<p>2025-2028 елларга муниципаль программаны гамәлгә ашыру сроклары Һәм этаплары</p>	<p>(этапларга бүленми)</p>
<p>Ярдәмче программалар исемлеге</p>	<p>юк</p>
<p>Муниципаль программаны финанслау күләмнәре Һәм чыганаclarы</p>	<p>Муниципаль программаны финанслауның гомуми күләме 3 200 мең сум тәшкил итә, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2025 ел - 800 мең сум; - 2026 ел - 800 мең сум; - 2027 ел - 800 мең сум; - 2028 ел - 800 мең сум. <p>Муниципаль программаны финанслау чыганаclarы булып Кайбыч муниципаль районы бюджеты акчалары тора.</p> <p>Муниципаль программа чараларын финанслау Кайбыч муниципаль районы бюджетында тиешле елга расланган ассигнованиеләр чикләрендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруга тотыла торган акчалар күләме, район бюджеты мөмкинлекләреннән чыгып, Кайбыч муниципаль районы территориясендә инфляция процесслары Һәм икътисадый вазгыять мөмкинлекләреннән чыгып төгәлләштерелергә Һәм төзәтелергә мөмкин.</p>
<p>Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган соңгы нәтижәләре Һәм нәтижәлелек</p>	<p>Программаның максаты, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары программага 1 нче кушымтада бәян ителә</p>

II. Муниципаль программа хәл итүгә юнәлдерелгән сорауларга кыскача характеристика

2019-2024 еллар дәвамында Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы (алга таба - ТР КМР) территориясендә террорчылыкка каршы торып өлкәсендәгә хәл аның кискенләшүенә идарә ителә һәм контрольдә тотыла торган кайбер алшартлар белән шактый киеренке булып калды, Украинада махсус хәрби операция уздыру фонында Россия Федерациясе территориясендә диверсион һәм террорчылык куркынычы арту тенденциясе күзәтелә. Ачыкланган һәм башкару омтылышлары, шулай ук Россия Федерациясенә төрле өлкәләрендә диверсион-террорчылык актларын фактта башкару экстремистик һәм башка радикаль идеологиянең тискәре йогынтысына дучар булган затларның иминлегенә реаль янаулар турында сөйли. Яшыләр арасында киеренкелек дәрәжәсе югары булып кала. Үз гамәлләрен хакимият органнары эшчәнлеген тотрыксызландыруга, Интернет челтәрендә һәм, фаразланганча, Украина территориясеннән йә Россия территориясендә ялланган затлар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган электрон элементә ысулларын кулланып, элементларның активлыгы сизелерлек артты.

Кайбыч муниципаль районында террорчылык һәм экстремистлык характерындагы жинаять маддәләре буенча жәза үтәгән иректән мөхрүм итү урыннарыннан азат ителгән затлар юк. Террорчылык һәм экстремистик характердагы жинаятьләр өчен жәза үтәгән, халыкара террорчылык оешмалары ягында хәрби гамәлләрдә катнашу өчен чыккан элеккегә хөкем ителгәннәр саныннан затлар райonda теркәлмәгән.

Район өчен төп куркыныч тудыручы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- Украина көч структуралары һәм милли формированиеләр вәкилләре тарафыннан диверсион-террорчылык актлары (ДТА) гамәлгә ашыру мөмкинлеге;

- социаль челтәрләрдә деструктив берләшмәләр эшчәнлегә һәм төбәк халкын ДТА кылуга жәлеп итү, шул исәптән, Интернет челтәренә жәелдерелгән Украина махсус хезмәтләре һәм вербовка кампаниясенә радикаль структуралары кысаларында матди бүләкләү өчен;

- регионга Россия Федерациясенә яңа субъектлары һәм Украинаның яңа субъектлары территориясеннән качаклар кыяфәтендә Украина радикаль структуралары вәкилләреүтеп керү;

- Үзәк Африка республикасыннан регионга халыкара террорчылык оешмалары (алга таба - МТО) эгъзаларының яисә аларның карашларын уртаклашучы затларның республика вузларында чит ил студентларын укыту буенча гамәлдәгә килешүләр кысаларында үтеп керүе;

- беренче чиратта, Интернет челтәрен, террорчылык идеологиясен төбәк халкын хокукка каршы эшчәнлеккә жәлеп итү максатыннан файдаланып, МТО эмиссарлары һәм Украина милли формированиеләрен пропагандалау;

террорчылык ысулларын кулланып, белем бирү оешмаларына скулшутинг (массакүләм ату) идеяләрен тотучылар тарафыннан коралланган һөжүм;

- сәнәгатьнең, ягулык-энергетика комплексының, транспорт инфраструктурасының төрле объектларында файдаланылган хезмәт мигрантлары санын арттыру;

Яңа ачыкланган янауларны, шул исәптән пилотсыз очу аппаратларын кулланып, аерым объектларның һәм территорияләрнең террорчылыкка каршы житәрлек дәрәжәдә якланмавы.

Хәзерге шартларда, район территориясендә барлыкка килгән һәм фаразлана торган шартларны исәпкә алып, террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау буенча өстенлекле бурычлар булып программа паспортында күрсәтелгән бурычлар тора:

- терроризмга каршы тору өлкәсендәге вазгыятьне мониторинглау нәтижәләрен ачыкланган сәбәпләрне, террорчылык янауларын булдыру шартларын һәм шартларын бетерү буенча нәтижәле чаралар күрү өчен файдалануның нәтижәлелеген күтәрү;

- профилактика эшен оештыруны камилләштерү, андагы житешсезлекләрне бетерү;

- террорчылык характерындагы янаулар барлыкка килү (кылу) шартларында гамәлләргә әзерлекнең югары дәрәжәсен тәмин итү;

- потенциал һөжүм итү объектлары объектларының һәм кешеләр күпләп жыела торган урыннарның террорчылыкка каршы якланганлыгында булган житешсезлекләрне бетерүгә юнәлдерелгән оештыру чаралары комплексын гамәлгә ашыру;

- Россия Федерациясендә террорчылык идеологиясенә каршы торуның 2024-2028 елларга комплекслы планы чараларын гамәлгә ашыру буенча профилактика субъектларының эшчәнлеген оештыру;

- террорчылык идеологиясе һәм неонацизм идеяләренең тәэсиренә дучар булган, яки алар йогынтысына эләккән затлар белән индивидуаль профилактик чараларның сыйфатын күтәрү, аларда аеруча нәтижәле формалар һәм профилактика ысулларын куллану юлы белән террорчылыкка каршы караш формалаштыру өчен;

- МХО үткәргүгә ярдәм күрсәтү;

- террорчылык идеологиясен, неонацизм идеяләрен һәм төрле деструктив һәм радикаль хәрәкәتلәрне таратуга каршы тору буенча мәгълүмати-пропаганда эшен камилләштерү, беренче чиратта Интернет челтәрендә;

- жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларын, шулай ук террорчылыкны профилактикалауда катнашучы башка белгечләрне (педагоглар, психологлар, социаль хезмәткәрләр) һөнәри әзерләүне оештыру.

Хәзерге заман шартларында «2019-2024 елларга Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау» муниципаль программасын гамәлгә ашыру чоры белән чагыштырганда террорчылык идеологиясен кабул итмәү һәм аны пропагандалауга тотрыклылык, яшьләр һәм мәктәп укучыларының иҗтимагый аңында гомумграждан тәңгәллеге һәм Россия патриотлыгы идеяләрен популярлаштыру буенча традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләре нигезендә халык арасында оешу проблемасы актуаль эһәмияткә ия.

Яңа чынбарлыкта профилактик эш беренче чиратта түбәндәге затларга юнәлтеләргә тиеш:

- иң элек террорчылык, экстремистлык, милләтчелек һәм неонацист оешмалары, деструктив хәрәкәتلәр (субкультуралар) идеяләрен уртаклашучы яшьләр вәкилләре, шулай ук суицидаль үз-үзен тотышка һәвәслеккә бәйлә рәвештә профилактика системасы органнарында һәм учреждениеләрендә исәпкә алуның төрле рәвешләрендә торучы, көчләү гамәлләрен башкаручылар;

- Россия Федерациясенә хезмәт эшчәнлеген һәм укытуны гамәлгә ашыру өчен килгән мигрантлар, аларның гаилә әгъзалары, шул исәптән Россия Федерациясенә яна субъектларыннан һәм элеккерәк Киев контроле астында булган территорияләрдә яшәгән Украина территориясеннән килгәннәр;

- жинаять-үтәтү системасы учреждениеләрендә жәза үтәүче яисә үтәгән затлар, беренче чиратта, террорчылык эшчәнлеген гамәлгә ашырган өчен һәм аларның гаилә әгъзалары;

- кораллы конфликтлар зоналарыннан килгән яки кире кайтарылган балигъ булмаганнар.

Моннан тыш, моннан алдагы муниципаль программаны гамәлгә ашыру чоры белән чагыштырганда, террорчылыкка каршы якланганлык, техника тәэмин ителеш, муниципаль берәмлек карамагындагы объектларның диверсион тотрыклылыгы дәрәжәсен күтәрү тагын да актуальләшә бара.

Хәзерге заман шартларында бары тик программа-максатчан алым ярдәмендә генә жәмгыятьтә террорчылык идеологиясен тарату проблемасын хәл итәргә мөмкин. Тиешле финанс һәм матди-техника чаралар белән ныгытылган комплекслы якын килү юлы белән генә, хокук саклау органнарының, дәүләт хакимияте органнарының һәм жирле үзидарә органнарының, граждандар жәмгыяте институтларының, массакүләм мәгълүмат чараларының, мәгариф, мәдәният, спорт, яшьләрнең көчләрен берләштереп, районда яшәүчеләрнең террорчылыкка каршы һәм экстремизмга каршы якланганлык дәрәжәсен күтәрүгә ирешергә мөмкин.

III. Муниципаль программаның төп максаты һәм бурычлары

Муниципаль программаның максаты - террорчылык идеологиясен һәм аны пропагандалауга тотрыклылыкны кабул итмәүнең традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләре нигезендә Кайбыч муниципаль районы халкын формалаштыру, граждандарның тормыш һәм тынычлык дәрәжәсен, экстремизм һәм террорчылык чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәжәсен күтәрү

Муниципаль программаның бурычлары:

1. Халыкны радикальләштерүнең алшартларын бетерү (гомуми профилактика).
2. Террорчылык идеологиясенә һәм неонацизм идеяләренең йогынтысы өчен аеруча зәгыйфь (адреслы профилактика) халык категорияләренә традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрен тәрбияләү.

3. Террорчылык һәм неонацизм идеологиясе (индивидуаль профилактика) йогынтысына дучар булган затларга профилактик йогынты чараларының нәтижәлелеген арттыру.

4. Террорчылык идеологиясеннән мәгълүмати киңлекне яклау: мәгълүмати киңлекне актуаль мәгълүмат, террорчылык идеологиясен кабул итми торган контрпропаганда һәм башка материаллар белән тутыру.

5. Профилактик эшне кадрлар һәм методик яктан тәэмин итү.

6. Муниципаль берәмлек карамагындагы объектларның террорчылыктан сакланышын көчәйтү.

IV. 2025-2028 елларга муниципаль программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Муниципаль программа, этапларга бүленмичә, 2025-2028 елларга исәпләнгән.

V. Муниципаль программаны финанс белән тәмин итү

2025-2028 елларга муниципаль программаны финанслауның гомуми күләме 3 200 мең сум тәшкил итә, шул исәптән гамәлгә ашыру еллары буенча:

- 2025 ел - 800 мең сум;
- 2026 ел - 800 мең сум;
- 2027 ел - 800 мең сум;
- 2028 ел - 800 мең сум.

Муниципаль программаны финанслау чыганакалары - муниципаль район бюджеты акчалары - 3 200 мең сум.

VI. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру механизмы

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру механизмы түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруның фактта ирешелгән һәм максатчан күрсәткечләрәнә мониторинг нигезендә муниципаль программаның төп чаралары буенча чыгымнарны төгәлләштереп, чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль программаның төп чаралары исемлеген ел саен булдыру;

- муниципаль программаны тормышка ашыруның барышы һәм нәтижеләре турында жәмәгатьчелеккә хәбәр итү, муниципаль программаның төп чараларын финанслау.

Муниципаль заказчы (координатор) һәм муниципаль программаны җаваплы башкаручы булып Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты тора.

Муниципаль программаны җаваплы башкаручы:

- муниципаль программаның төп чараларын гамәлгә ашыру өчен җаваплы муниципаль программаны башкаручыларның эшчәнлеген координацияләүне тәмин итә һәм аларның үтәлешен тикшереп тора;

- муниципаль программаның төп чараларын үткәргүгә жибәрелә торган финанс чараларын һәм матди ресурсларны бүлү турында билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр кертә, муниципаль программаны үтәүчеләр белән берлектә чираттагы финанс елына җыелма бюджет гаризасын төзи;

- муниципаль программаның төп чараларының үтәлешен тикшереп тора;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы һәм финанс чараларынан файдалану турында хисап әзерли;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруның агымдагы мониторингын гамәлгә ашыра, социологик тикшеренүләр нәтижеләре буенча Программаны корректировкалауны күздә тотта;

- ел саен муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижеләлеген бәяли.

Муниципаль программаны үтәүчеләр үзләренә бүлеп бирелгән бюджет акчаларын Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының гамәлдәге норматив хокукый актлары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә рациональ, максатчан һәм нәтижәле файдаланган өчен җаваплы.

Муниципаль программаны үтәүчеләр муниципаль программаның җаваплы башкаручысына агымдагы мониторинг һәм җыелма хисапны формалаштыру өчен муниципаль программаның төп чараларын гамәлгә ашыру турында мәгълүмат тапшырырга тиеш.

Муниципаль программаның нәтижәлелеген бәяләү Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәлелеген бәяләү тәртибе нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруны тикшереп торуну Кайбыч муниципаль районы Башлыгының коррупциягә каршы көрәш мәсьәләләре буенча ярдәмчесе - Кайбыч муниципаль районында террорчылыкка каршы комиссия секретаре башкара.

Муниципаль программаның максатларына һәм бурычларына ирешүгә түбәндәге куркынычлар йогынты ясарга мөмкин:

- муниципаль программаны үтәүгә бүлеп бирелгән бюджет финансларын кыскарту;

- муниципаль программаның төп чараларын гамәлгә ашыру эшләрен тәмин итүчеләр һәм подрядчылар тарафыннан йөкләмәләренә үтәмәү яисә тиешенчә үтәмәү.

Куркынычны минималләштерү максатында түбәндәгеләр планлаштырыла:

- муниципаль программаның төп чараларын гамәлгә ашыруны мониторинглауны гамәлгә ашыру;

- программа чараларын һәм муниципаль программаның нәтижәлелеген күрсәткечләрен коррективкалау;

- бюджет акчаларын максатчан һәм нәтижәле тоту максатларында финанс ресурсларын яңадан бүлү.

VII. Муниципаль программаның көтелгән нәтижәлелеген бәяләү

Муниципаль программа куйган бурычларны аның төп чараларын гамәлгә ашыру юлы белән хәл итүнең нәтижәлелегенә ел саен муниципаль программаның билгеләнгән нәтижәлелек күрсәткечләренә ирешүне мониторинглау юлы белән бәяләнә.

Муниципаль программа күрсәткечләре: максатчан күрсәткечләр, төп чаралар исемлегенә һәм муниципаль программа нәтижәләрен бәяләү индикаторлары 1 нче кушымтада бирелгән.

МАКСАТ, БУРЫЧЛАР, ИНДИКАТОРЛАР

«Татарстан Республикасының кайбыч муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау» программасының 2025-2028 елларга максаты, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау

Төп чаралар атамасы	Башкаручылар	Төп чараларны башкару вакыты	Ахыргы нәтижеләрен бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторлар күрсәткечләре				Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән, мең сум			
Максат: Террорчылык идеологиясен һәм аны пропагандалауга тотрыклылыкны кабул итмәүнең традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләре нигезендә Кайбыч муниципаль районы халкыннан гражданнар тормышының һәм тынычлыгының якланганлык дәрәжәсен, экстремизм һәм террорчылык чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру											
1 бурыч. Халыкны радикальләштерүнең алшартларын бетерү (гомуми профилактика)											
				2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.1. Террорчылыкка каршы көрәштә теләктәшлек көненә (3 сентябрь), Ватанны саклаучылар көненә (23 февраль), Ватан Геройлары көненә (9 декабрь), террорчылыкка каршы көрәштә катнашкан хокук саклау органнары һәм гражданлык затларын, экспертларны, журналистларны, жәмәгать эшлеклеләрен, террорчылык актлары шаһитларын һәм террорчылар гамәлләреннән зыян күрүчеләренә жәлеп итеп, массакүләм мәгълүмат чараларында һәм «Интернет» челтәрендә чараларны яктыртып, чаралар үткөрү. Террорчылыкка каршы көрәштә, беренче чиратта, Украина милләтчел һәм	- КМР Башкарма комитеты; - КМРда Террорчылыкка каршы комиссия; - Авыл жирлекләре башлыклары (киләшү буенча); - Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе (киләшү буенча); - Дини, иҗтимагый, мәгариф һәм фәнни оешмалар (киләшү буенча); - «КМР мәгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - КМР Башкарма комитетының Яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт секторы” ;	2025-2028 еллар	Чаралар саны	40	40	40	40	10	10	10	10

<p>неонацист хэрбилэштөрөлмөгөн формированиелэре, танылган террорчылык оешмалары белэн көрөштэ Һәм "Герой паркы" акциялэрен үткэрүдэ аерылып торган Россия Федерациясе Геройлары исемнэрен урамнарға, скверларға, мәктәплэргэ бирү тэжрибэсен киңэйтү.</p>	<p>- "Татмедиа" АЖ филиалы (килешү буенча).</p>										
<p>1.2. Террорчылыкка каршы тематиканы ижтимагый-сәяси, тәрбия, агарту, мэдәни, ял итү Һәм спорт чараларына жәмәгәтчелек фикере лидерларын, жәмәгәт эшлеклелэрен, традицион дини конфессиялэр, ижтимагый Һәм социаль юнэлешле коммерциячел булмаган оешмалар, балалар Һәм яшьлэр хэрәкэтлэре (жәмгыятлэр, проектлар) вәкиллэрен жәлеп итеп кертү.</p>	<p>- Дини, ижтимагый Һәм мэгариф оешмалары (килешү буенча); «КМР Мэгариф бүлеге» МКУ - КМР Башкарма комитетының мэдәният бүлеге; - КМР Башкарма комитетының Яшьлэр эшлэре, физкультура Һәм спорт буенча секторы; - "Татмедиа" АЖ филиалы (килешү буенча).</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>Террорчылыкка каршы тематика кертелгән чаралар саны</p>	<p>20</p>	<p>20</p>	<p>20</p>	<p>20</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>1.3. Мэгариф программаларын гамәлгә ашырганда террорчылык, милләтчелек Һәм неонацист оешмаларының жинаятчел асылын аңлатуға юнэлдерелгән (тематик лекциялэр, семинарлар, викторина, кинокурсәтүлэр, жәмәгәтчелек фикере лидерлары белэн очрашулар) үткэрү.</p>	<p>- «КМР Башкарма комитетының мэгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының мэдәният бүлеге; - КМР Башкарма комитетының Яшьлэр эшлэре, физкультура Һәм спорт буенча секторы; - "Татмедиа" АЖ филиалы (килешү буенча).</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>Тематик чаралар үткэрү практикасын керткән белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы оешмалар өлеше</p>	<p>60</p>	<p>70</p>	<p>80</p>	<p>90</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>1.4. Террорчылык, экстремистлык Һәм деструктив характердагы мэгълүматны үз эченэ алган басмаларны ачыклау Һәм тартып алу предметына китапханэ фондларын өйрәнүне тээмин итү, шул исәптән аның барлыкка килү Һәм үсешенэ барлык этапларында Россия тарихын фальсификациялэүче Һәм аны</p>	<p>«КМР Мэгариф бүлеге» МКУ - КМР Башкарма комитеты мэдәният бүлеге.</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>Тикшерүлэр саны</p>	<p>5</p>	<p>10</p>	<p>10</p>	<p>10</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

дискредитацияләүче сәясәт.												
1.5. Гомуми белем бирү оешмалары укучыларының белем алудан буш вакытында, үзидарә структураларын, волонтерлык һәм патриотик хәрәкәтләрне, конфликтлы хәлләрне хәл итү буенча татулаштыру (медиация) хезмәтләрнең жәлеп итүне максималь дәрәжәдә тәмин итү.	«КМР Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - КМР Башкарма комитетының Яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт буенча секторы; - “Татмедиа” АЖ филиалы (киләшү буенча).	2025-2028 еллар	Уңай көн тәртибенә кертелгән укучылар өлеше	60	70	70	70	-	-	-	-	
2 бурыч. Террорчылык идеологиясенә һәм неонацизм идеяләренә тәсире өчен аеруча зәгыйфь (адреслы профилактика) халык категорияләренә традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрен китерү												
2.1. Мәктәп коллективларында хезмәт мигрантлары балаларының жайлашуын тәмин итү һәм аларны профилактик рәвештә Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрен тәрбияләү өчен Школьная вакытта карау	«КМР Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ		Профилактик эш белән тәмин ителгән укучылар өлеше	80	80	80	80	-	-	-	-	
2.2. Россия Федерациясенә яңа субъектлары халык социальләштерү һәм интеграцияләү кысаларында аларны волонтерлык һәм социаль файдалы эшчәнлеккә жәлеп итүне тәмин итү, бу аларга традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрен тәрбияләүгә ярдәм итә.	«КМР Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - КМР Башкарма комитетының Яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт буенча секторы; - Кайбыч районы буенча социаль яклау бүлеге (киләшү буенча); - Россия Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе (киләшү буенча)	2025-2028 еллар	Үткәрелгән чаралар саны	Елына кимендә бер чара - районыбызда РФ яңа субъектларында яшәүчеләр барлыкка килгәндә				-	-	-	-	
2.3. Террорчылык эшчәнлегенә катнашы булган затларның гаилә әгъзаларына (гамәлдәге, хөкем ителгәннәр, нейтральләштерелгән), шул исәптән Сүрия һәм Гыйрактан кайтарылган балаларга социаль, психологик һәм хокукый ярдәм күрсәтү. Аларны, террорчылык һәм башка радикаль оешмаларның жинаятьчел асылын һәм		2025-2028 еллар	Һәр зат белән үткәрелгән чаралар саны	2	2	2	2	5	5	5	5	

аларның эшчәнлегендә катнашкан өчен җаваплылыкны аңлатып, волонтерлык, хәрби-патриотик һәм башка социаль файдалы эшкә, ижтимагый-сәяси, тәрбия, агарту, мәдәни, ял итү һәм спорт чараларына җәлеп итүне тәэмин итү.												
2.4. Террорчылыкның асылын аңлату һәм исәпкә алуның төрле рәвешләрендә торучы яшьләр белән традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрен тәрбияләү, ижтимагый, спорт һәм дини оешмалар, психологлар катнашында профилактик эш алып бару. Элеге категориядәге затларны волонтерлык, хәрби-патриотик һәм башка социаль файдалы эшкә, ижтимагый-сәяси, тәрбия, агарту, мәдәни, ял итү һәм спорт чараларына җәлеп итү.	«КМР Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - КМР Башкарма комитетының Яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт буенча секторы; - Россия Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе (киләшү буенча)	2025-2028 еллар	Максатчан аудиториянең гомуми санына җәлеп ителгән яшьләр өлеше	+10 %	+10 %	+10 %	+10 %	-	-	-	-	
3 бурыч. Террорчылык һәм неонацизм идеологиясе (индивидуаль профилактика) йогынтысына дучар булган затларга профилактик йогынты ясауның нәтижәләгән арттыру												
3.1. Укучыларның деструктив идеологияләргә, көчләү (агрессив) һәм суицидаль тотышка хәвәслек билгеләренә дучар булу билгеләрен ачыклау. Индивидуаль әңгәмәләр, социаль-психологик тестлар, социометрик тикшеренүләр, психологик диагностиканың башка формалары, социаль-көнкүреш проблемаларын һәм уку коллективында социальләшүнең кыенлыкларын күзәтү, аларның «челтәр» тәртибен күзәтү нәтижәләре буенча элеге затларның психологик-педагогик озата баруы.	«КМР Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт секторы	2025-2028 еллар	Максатчан аудиториянең гомуми санына кертелгән затлар өлеше	+10 %	+10 %	+10 %	+10 %	10	10	10	10	
3.2. Украина милли һәм неонацист структуралары йогынтысында булган	«КМР Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ;	2025-2028 еллар	Ачыкланган һәр зат белән	3	3	3	3	-	-	-	-	

<p>яшүсмерләр һәм балалар белән индивидуаль профилактик чараларны гамәлгә ашыру, шулай ук социаль челтәрләрдә һәм мессенджерларда радикаль, көчлөп һәм суицидаль юнәлештәге террорчылык һәм деструктив контентка актив кызыксыну.</p>	<p>- КМР Башкарма комитетының Яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт буенча секторы; - «Кайбыч үзәк район хастаханәсе» ДАССУ (киләшү буенча); - Россия Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе (киләшү буенча); - дини оешмалар (киләшү буенча)</p>		<p>чаралар саны</p>								
<p>3.3. Россия Федерациясе территориясендә дини белем алган һәм дини эшчәнлек белән шөгыльләнү нияте булган затларга, террорчылык эшчәнлегендә катнашу һәм ярдәм итү өчен җаваплылык билгели торган Россия Федерациясе законнары нормаларына, жинаять турында аралашу, Татарстан Республикасында традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрен һәм заманча дини хәлнең эчтәлеген аңлату житкерелә.</p>	<p>- КМР башлыгы урынбасары; - Россия Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе(киләшү буенча); - дини оешмалар (киләшү буенча)</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>Һәр зат белән чаралар саны</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>4 бурыч. Мәгълүмати кинлекне террорчылык идеологиясеннән яклау: мәгълүмати кинлекне террорчылык идеологиясен кабул итми торган актуаль мәгълүмат, контрпропаганда һәм башка материаллар белән тутыру</p>											
<p>4.1.1. Террорчылыкка, национализмга һәм неонацизмга тискәре мөнәсәбәт формалаштыруга, массакүләм үтерүләр идеяләрен кабул итмәүгә, хакимият органнарының профилактик эшчәнлеген социаль эһәмияткә ия булуын аңлатуға һәм террорчылыкка каршы көрәштә аерылып торган затларны популярлаштыруға юнәлдерелгән террорчылыкка каршы ихтыяҗлы контентны эзерләү һәм үз вакытында тарату. Иң популяр федераль һәм төбәк</p>	<p>- «Татмедиа» АЖ филиалы (киләшү буенча); «КМР Мәгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - КМР Башкарма комитетының Яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт буенча секторы; - Россия Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе (киләшү буенча)</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>Урнаштырылган материаллар саны</p>	<p>10</p>	<p>10</p>	<p>10</p>	<p>10</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

массакуләм мәғлүмат чаралары һәм «Интернет» челтәре ресурслары материалларыннан актуаль мәғлүмати көн тәртибен кулланырга.												
4.1.2. Халыкара террорчылык оешмалары, Украина махсус хезмәтләре, милли һәм неонацист оешмалары, көнбатыш пропаганда үзәкләре тарафыннан халыкка карата дәрәс булмаган яңалыкларны һәм (яисә) аларның чыганаclarын кире кагучы белешмәләрне житкерү юлы белән социаль челтәрләр, мессенджерлар һәм электрон коммуникациянең башка чараларын кулланып, халыкка психологик йогынты ясауга оператив җавап бирүне тәмин итү.	- «Татмедиа» АЖ филиалы (киләшү буенча)	2025-2028 еллар	Дәрәс булмаган яңалыкларның гомуми санына кире кагылган материаллар өләше	100	100	100	100	-	-	-	-	
4.1.3 Террорчылыкка каршы материалларның электрон каталогын формалаштыруны һәм эшләтүне тәмин итү, аңа ирекле керү һәм гомумпрофилактик, адреслы, индивидуаль һәм мәғлүмати-пропаганда чараларында файдалану.	- «Татмедиа» АЖ филиалы (киләшү буенча); «КМР Башкарма комитетының мәгариф бүлегә» МКУ; - КМР Башкарма комитетының мәдәният бүлегә; - КМР Башкарма комитетының яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт буенча секторы; - Россия Эчке эшләр министрлығының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе (киләшү буенча)	2025-2028 еллар	Чаралар саны	4	4	4	4	-	-	-	-	
4.2. Халыкта аеруча популяр булган мәғлүмат каналлары буенча халыкта террорчылыкка каршы караш (театр постановкалары, күргәзмәләр, буклетлар) формалаштыруга юнәлтелгән материалларның мәғлүмати каналлары булдыру һәм тарату - проектларга дәүләт (грант) ярдәме кысаларында.	- «Татмедиа» АЖ филиалы (киләшү буенча); «КМР Башкарма комитетының мәгариф бүлегә» МКУ; - КМР Башкарма комитетының мәдәният бүлегә;	2025-2028 еллар	Материаллар саны	4	4	4	4	-	-	-	-	

<p>4.3. Халыкара террорчылык оешмалары белән каршылыкта батырлык, героизм яисә актив гражданлык позициясен күрсәткән якташларына багышланган даими эшләрүче күргәзмә экспозицияләре эшчәнлеген тәмин итү, кабарманнарға һәйкәлләр ачу һәм әлеге истәлекле урыннарны экскурсия программаларына кергү.</p>	<p>- КМР Башкарма комитетының яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт секторы Геройлар турында белешмәләр бирү өлешендә: - Россия Эчке эшләр министрлығының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе (киләшү буенча) ОУФСБ (киләшү буенча)</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>4.4. Массакүләм мәгълүмат чараларында һәм «Интернет» челтәрендә террорчылык юнәлешендә жинәятләр кылган өчен жәза узган яки үтәгән террорчылык эшчәнлегендә катнашудан баш тарткан затларның чыгышларын бастыру.</p>	<p>- «Татмедиа» АЖ филиалы (киләшү буенча); - Россия Эчке эшләр министрлығының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе (киләшү буенча)</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>Трансляцияләр саны</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>5 бурыч. Профилактик эшне кадрлар һәм методик тәмин итү</p>											
<p>5.1. Халыкның төрле категорияләре арасында террорчылык идеологиясенә каршы көрәшне оештыру, халыкка, барыннан да элек яшьләргә житкерүнең нәтижәле методикаларын, СВО максатлары һәм бурычлары турында объектив мәгълүматны, тышкы һәм эчке террорчылык янауларын бетерү буенча дәүләт сәясәтен оештыру буенча бөтенроссия һәм төбәк өйрәтү чараларында (конференциядә, форумнарда, семинарларда, түгәрәк өстәлләрдә) катнашуны тәмин итү.</p>	<p>- Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты; - КМРда террорчылыкка каршы комиссия секретаре; - КМР Советы Аппараты житәкчесе; - Авыл жирлекләре башлыклары; - «КМР мәгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының Яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт секторы.</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>Уку чараларында катнашкан затлар саны</p>	<p>2</p>	<p>3</p>	<p>3</p>	<p>3</p>	<p>Белем бирүне финанслау ел саен укыган затлар санын исәпкә алып, Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән башкарыла. Командировка чыгымнары «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында муниципаль хезмәтне үстерү» муниципаль программасы кысаларында гамәлгә ашырыла</p>			
<p>5.2. Укучыларны индивидуаль озата баруны күздә тоткан цифрлы платформаларны булдыруда һәм алга таба</p>	<p>- КМР башкарма комитеты; - «КМР мәгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

<p>да кулланду катнашу, алар өстәмә профилактик игътибар таләп итә торган һәм социаль-психологик ярдәмгә мохтаж булган террорчылык һәм башка деструктив идеология йогынтысына дучар ителә.</p>	<p>яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт секторы.</p>										
<p>5.3. Уздырыла торган социологик тикшеренүләрнең нәтижәләрен, ижтимагый-сәяси процессларның һәм халыкның, беренче чиратта, яшьләрнең мәгълүмати мәнфәгатьләрен исәпкә алып, гомумпрофилактик, адреслы, индивидуаль һәм мәгълүмати-пропаганда чараларын гамәлгә ашыруның нәтижәләгә анализлау һәм бәяләүне гамәлгә ашыру. Террорчылык идеологиясенә каршы тору һәм профилактик эшкә төзәтмәләр кертү чаралары комплексын ел саен планлаштыру өчен нәтижәләр куллану.</p>	<p>- КМР башкарма комитеты; - КМРда террорчылыкка каршы комиссия секретаре; - «Татмедиа» АЖ филиалы (киләшү буенча); - «КМР мәгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының Яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт секторы. - КМР башкарма комитетының мәдәният бүлеге.</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>Гамәлгә ашырылган чараларның гомуми санына анализланган чаралар өлеше</p>	<p>80</p>	<p>80</p>	<p>80</p>	<p>80</p>	<p>5</p>	<p>5</p>	<p>5</p>	<p>5</p>
<p>6 бурыч. Муниципаль берәмлек карамагындагы объектларның террорчылыктан сакланышын көчәйтү</p>											
<p>6.1. Муниципаль объектларның террорчылыкка каршы тору дәрәжәсен арттыру</p>	<p>КМР Башкарма комитеты; - Авыл жирлекләре башлыклары (киләшү буенча); - Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсе (киләшү буенча); - Дини, ижтимагый, мәгариф һәм фәнни оешмалар (киләшү буенча); - «КМР мәгариф бүлеге» МКУ; - КМР Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; - Яшьләр эшләре, физик культура һәм спорт секторы</p>	<p>2025-2028 еллар</p>	<p>Муниципаль берәмлек карамагындагы объектларның террорчылыкка каршы якланганлыгы чаралары белән тәмин ителеш өлеше (%)</p>	<p>80</p>	<p>80</p>	<p>85</p>	<p>85</p>	<p>770</p>	<p>770</p>	<p>770</p>	<p>770</p>

Барлыгы Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы бюджетыннан	800	800	800	800
Муниципаль программа буенча барысы	3 200 000 сум.			